

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення приймальної комісії

15 жовтня 2026 протокол № 4

Голова приймальної комісії

НУОЗ України імені П. Л. Шупика

академік НАМН України, професор

В'ячеслав КАМІНСЬКИЙ

ПРОГРАМА

**ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ДЛЯ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ
ВСТУПНИКІВ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
ІЗ «ПЕДІАТРІЯ»**

Київ 2026

Програма вступного випробування для конкурсного відбору вступників до аспірантури за спеціальністю ІЗ «Педіатрія» затверджена рішенням приймальної комісії НУОЗ України імені П. Л. Шупика протокол № 4 від «15» травня 2026 року

РОЗРОБНИКИ:

- Ошлянська О. А. голова комісії, професор кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, гарант ОНП «Педіатрія», доктор медичних наук, професор.
- Шуцько Є. Є. Шуцько Є. Є., завідувач кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, чл.-кор. НАМН України, доктор медичних наук, професор.
- Шарікадзе О. В. директор Навчально-наукового інституту професійної досконалості НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор

Програма вступного випробування для конкурсного відбору вступників до аспірантури за спеціальністю ІЗ «Педіатрія» затверджена рішенням приймальної комісії НУОЗ України імені П. Л. Шупика протокол № 4 від «15» травня 2026 року.

Схвалена:

- на засіданні предметної екзаменаційної / фахової атестаційної комісії / предметної комісії зі спеціальності ІЗ «Педіатрія» протокол № 1 від «12» травня 2026 року

Голова предметної комісії
професор

Олена ОШЛЯНСЬКА

Гарант освітньої-наукової програми
професор

Олена ОШЛЯНСЬКА

ЗМІСТ

ЗМІСТ	3
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ	6
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ	8
І ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ З МЕДИЦИНИ	8
ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ТЕМ РЕФЕРАТІВ	15
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура закладу вищої освіти (наукової установи) за очною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання.

Доктор філософії — це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Підготовка в аспірантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми НУОЗ України імені П. Л. Шупика за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

НУОЗ України імені П. Л. Шупика здійснює прийом до аспірантури на здобуття ступеня доктора філософії за науковими спеціальностями (спеціалізаціями) відповідно до ліцензії на надання освітніх послуг на третьому (освітньо-науковому) рівні.

Для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальностями медичного спрямування на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності медичного спрямування та мають сертифікат лікаря-спеціаліста за спеціальністю, що відповідає спеціальності аспірантури. Для здобуття ступеня доктора філософії за іншими ліцензованими спеціальностями на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Прийом документів для вступу в аспірантуру здійснюється на конкурсних засадах після оголошення конкурсу в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті НУОЗ України імені П. Л. Шупика. До вступних випробувань на навчання із здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії допускаються вступники, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи.

Вступники до аспірантури НУОЗ України імені П. Л. Шупика складають іспит із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності).

Метою вступного випробування на навчання для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальністю є визначення рівня підготовки вступника щодо виконання науково-дослідної роботи.

Зміст програми вступного випробування до аспірантури охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних для наукової роботи, а також для подальшої самостійної роботи на базах кафедр під час навчання в аспірантурі. Вступники до аспірантури за спеціальністю повинні

володіти базовими знаннями, обґрунтовано відповідати на запитання екзаменаційних білетів та орієнтуватися в рамках своєї спеціальності і володіти практичними навичками.

У програмі надано перелік питань до вступного іспиту, список орієнтовних тем рефератів, список рекомендованої літератури (основної та додаткової).

Практична підготовка здобувачів при плануванні вступу до аспірантури досягається шляхом систематичної та активної участі за основним їх місцем роботи. Крім того, бажаним є досвід здобувача у проведенні наукових досліджень, клінічних випробувань, експериментальних та інноваційних розробок, участь у науково-практичних конференціях, семінарах, з'їздах України, наявність друкованих робіт (статей або тез).

Для визначення рівня знань і практичних навичок програмою передбачено проведення вступного іспиту у формі співбесіди.

Вступне випробування зі спеціальності проводиться в усній формі. На співбесіді вступник повинен продемонструвати знання з основних дисциплін за спеціальністю. Вступник в аспірантуру повинен:

- проявляти здатність до формування навиків самостійної науково-дослідницької та педагогічної діяльності, поглибленого вивчення теоретичних і методологічних основ, удосконалення філософської освіти, орієнтованої на професійну діяльність, удосконалення знань іноземної мови, в тому разі й для застосування в професійній діяльності;
- проявляти здатності до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та загальнокультурного рівня;
- бути ознайомленим з діючими законодавчими актами України про вищу освіту і концепцією адаптації української вищої школи до Загальноєвропейського простору вищої освіти;
- вміти формувати науковий світогляд та методологію педагогічної діяльності та професійної компетентності;
- бути здатним до оволодіння основними формами, методами та прийомами навчального процесу, їх оптимальне застосування;
- проявляти здатність до засвоєння специфіки викладацької діяльності у вищій школі;
- мати схильність до виховання загальної і професійної культури майбутнього викладача вищого навчального закладу.

Оцінка результатів вступних випробувань здійснюється за 100-бальною шкалою від 100 до 200 балів.

КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Вступне випробування проводиться в усній формі (співбесіда), результат заноситься у протокол, відомість співбесіди і в екзаменаційний аркуш.

Екзаменаційний білет складатиметься з 3 питань, одне з яких з блоку «І Загальні питання з медицини» та 2 питання – з блоку «ІІ. З навчальної дисципліни (наукової спеціальності)» - безпосередньо з наукової спеціальності вступника.

Вступник повинен дати відповідь на запитання відповідно до програми вступного випробування (співбесіди) з питань блоків дисциплін за спеціальністю, правильно сформулювати відповіді на задані запитання, ґрунтовно дати пояснення щодо основних засад спеціальності.

Оцінка результатів вступних випробувань здійснюється за 200-бальною шкалою від 100 до 200 балів.

Кожен екзаменаційний білет містить 3 (три) питання. Одна правильна відповідь на питання екзаменаційного білету оцінюється до 70 балів.

Вага оцінки вступного випробування зі спеціальності (в балах)

Компонент вступного випробування	Максимальна кількість балів
Відповідь на перше питання екзаменаційного білету	50
Відповідь на друге питання екзаменаційного білету	70
Відповідь на третє питання екзаменаційного білету	80
Загальна максимальна кількість балів за вступне випробування зі спеціальності	200

Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, конкурсний бал обчислюється як сума балів за вступні іспити шляхом множення конкурсного бала на вагові коефіцієнти відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

200- бальна шкала	12- бальна шкала	5- бальна шкала	Вимоги до рівня знань
181-200	12	5 + 5	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, дає ґрунтовну відповідь на поставлене питання, висловлює власну позицію і переконливо її аргументує, самостійно оцінює джерела інформації, що стосуються питання, вміє узагальнити поданий матеріал: розкриті і точно вжиті основні поняття; сутність питань розкрито повно, розгорнуто, логічно; використані приклади, що ілюструють теоретичні положення; представлені різні точки зору на проблему; відповіді обґрунтовані та послідовні; повно і оперативно надано відповіді на додаткові запитання.
171-180	11	5 - 10	
161-170	9	4+	Вступник вільно викладає зміст питання, поставленого екзамеатором, застосовуючи необхідну термінологію та нормативно-правову базу, робить аргументовані висновки: розкриті основні поняття; сутність питань розкрита повно, логічно; використані приклади, що ілюструють теоретичні положення; представлені різні точки зору на проблему; відповіді обґрунтовані та послідовні; повно і оперативно надано відповіді на додаткові запитання.
151-160	8	4	
141-150	7	4-	
131-140	6	3+	Вступник частково володіє змістом питання і використовує знання за аналогією, може порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію: розкрита тільки менша частина основних понять; не точно використані основні категорії і поняття; не повно дані відповіді за змістом питань; не наведено приклади, які б ілюстрували теоретичні положення; діалог з екзамеатором не вийшов; виникли проблеми в обґрунтуванні висновків, аргументацій; немає відповіді на більшість додаткових питань.
121-130	5	3	
115-120	4	3-	
111-114	3	2+	Вступник може на рівні “так-ні” відтворити кілька термінів із обсягу питання, обрати правильний варіант відповіді з двох запропонованих: не розкрито жодне з основних понять; не дані основні визначення категорій і понять дисципліни; допущені суттєві неточності і помилки при викладі матеріалу.
100-110	2	2	
	1	2-	

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

І ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ З МЕДИЦИНИ

1. Діагностика гострої невропатії лицевого нерва.
2. Гострий коронарний синдром з підйомом сегмента ST. Діагностика. Тактика лікаря на догоспітальному етапі.
3. Тепловий та сонячний удар, невідкладна допомога.
4. Невідкладна допомога при політравмі.
5. Гострі отруєння речовинами побутової хімії та невідкладна допомога.
6. Транспортна іммобілізація та невідкладна допомога при переломах, в тому числі транспортування при переломах хребта.
7. Диференційна діагностика ураження ліктьового, променевого і серединного нерва.
8. Шлуночкова тахікардія типу «пірует» та тактика лікаря екстреної медичної допомоги.
9. Шок. етіологія, класифікація.
10. Гострі отруєння лугами, невідкладна допомога.
11. Зовнішні кровотечі при травмах, невідкладна допомога.
12. Диференційна діагностика бульбарного та псевдобульбарного синдромів.
13. Кардіогенний шок, класифікація, тактика екстреної медичної допомоги.
14. Гострі отруєння окислювачами, невідкладна допомога.
15. Переломи плечової та стегнової кістки, іммобілізація.
16. Травматичний шок, визначення крововтрати.
17. Пошкодження промежини, невідкладна допомога.
18. Синдром позиційного стиснення тканин, надання допомоги.
19. Неускладнені гіпертензивні кризи. Діагностика. Надання невідкладної допомоги.
20. Гострі отруєння хлорованими вуглеводнями, невідкладна допомога.
21. Набряковий гострий панкреатит, невідкладна допомога.
22. Менінгококова інфекція у дітей, діагностика, екстрена допомога.
23. Діагностика глікозидної інтоксикації та її лікування.
24. Судомний синдром у дітей, невідкладна допомога.
25. Токсикологічний анамнез.
26. Гострий панкреонекроз, тактика на догоспітальному етапі.
27. Тактика екстреної медичної допомоги в осередку з великою кількістю постраждалих.
28. Ускладнені гіпертензивні кризи. Діагностика. Надання невідкладної допомоги.
29. Особливості проведення реанімації у дітей.
30. Покази та протипокази до госпіталізації у відділення токсикології.
31. Гостра лівошлуночкова недостатність. Діагностика. Надання невідкладної допомоги.
32. Гострий холецистит, тактика екстреної медичної допомоги.

33. Особливості організації екстреної медичної допомоги при підозрі на ГПМК.
34. Особливості проведення реанімації у дітей.
35. Гострі отруєння алкоголем, невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
36. Вазоспастична стенокардія, діагностика, невідкладна допомога.
37. Невідкладна допомога при дегідратації у дітей.
38. Діагностика та невідкладна допомога при приступі бронхіальної астми.
39. Методи активної детоксикації при гострих отруєннях.
40. Класифікація черепно-мозкової травми.
41. Тромбоемболія легеневої артерії, невідкладна допомога.
42. Інфекційно-токсичний шок у дітей, невідкладна допомога.
43. Шлунково-кишкова кровотеча, класифікація, невідкладна допомога.
44. Промивання шлунку методом стимулювання блювання, покази, протипокази.
45. Струс головного мозку, діагностика, невідкладна допомога.
46. Забій головного мозку, діагностика, надання невідкладної допомоги на догоспітальному етапі.
47. Надшлуночкова екстрасистолія, діагностика, тактика лікаря екстреної медичної допомоги.
48. Гострий стенозуючий ларинготрахеїт у дітей, невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
49. Ентеросорбція, покази, протипокази.
50. Гострий апендицит, діагностика, тактика лікаря екстреної медичної допомоги.
51. Діагностика гострих епі- та субдуральних гематом на догоспітальному етапі, тактика бригади екстреної медичної допомоги.
52. Особливості надання допомоги при порушенні ритму серця при синдромі WPW.
53. Гострий епіглотит у дітей, особливості тактики та надання допомоги на догоспітальному етапі, транспортування.
54. Ангидотна терапія при гострих отруєннях на догоспітальному етапі.
55. Особливості огляду хворого на догоспітальному етапі при підозрі на гостру внутрішньочеревну патологію.
56. Диференційна діагностика гострого холециститу, що ускладнився жовтяницею.
57. Діагностика гострих і хронічних субдуральних гематом на догоспітальному етапі, тактика екстреної медичної допомоги.
58. Шлуночкові пароксизмальні порушення ритму, діагностика, тактика лікаря екстреної медичної допомоги.
59. Лихоманка у дітей, невідкладна допомога.
60. Гострі отруєння опіатами, тактика лікаря екстреної медичної допомоги.
61. Діагностика та різновидності локалізації защемлених кил черевної стінки, тактика лікаря екстреної медичної допомоги.

62. Діагностика струсу і забою головного мозку у дітей та людей похилого віку.
63. Надшлуночкові пароксизмальні тахікардії. Діагностика, невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
64. Термінальні стани, патофізіологія вмирання.
65. Гострі отруєння синтетичними опіоїдами. Діагностика та тактика лікаря екстреної медичної допомоги.
66. Рідкі форми защемлених кил черевної порожнини.
67. Особливості черепно-мозкової травми у осіб в стані алкогольної інтоксикації, тактика лікаря на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах.
68. Фібриляція передсердь, діагностика, тактика лікаря на догоспітальному етапі.
69. Основи серцево-легеневої реанімації та церебральної реанімації.
70. Гострі отруєння умовно-їстівними грибами, невідкладна допомога на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах.
71. Травма хребта та спинного мозку, діагностика, транспортування, невідкладна допомога.
72. Тріпотіння передсердь, діагностика, тактика лікаря екстреної медичної допомоги.
73. Анафілактичний шок, тактика лікаря екстреної медичної допомоги.
74. Перитоніт. Диференційна діагностика. Невідкладна допомога.
75. Гострі отруєння психостимуляторами, невідкладна допомога.
76. Клінічні ознаки защемлених кил черевної порожнини та різновидності защемлення органів.
77. Здавлення головного мозку, класифікація, діагностика, надання екстреної медичної допомоги.
78. АВ - блокади, діагностика, невідкладна допомога.
79. Конікотомія, покази, техніка проведення.
80. Гострі отруєння чадним газом, тактика лікаря на догоспітальному етапі.
81. Особливості діагностики при атиповому розміщенні гострого апендициту.
82. Гіперглікемічна, гіпоглікемічна кома, діагностика, надання екстреної медичної допомоги.
83. Гострий коронарний синдром без підйому сегмента ST. Діагностика та тактика лікаря екстреної медичної допомоги.
84. Захист дихальних шляхів на догоспітальному етапі.
85. Гострі отруєння грибами з гепатонекротропною дією, невідкладна допомога.
86. Диференційна діагностика гострого апендициту та ниркової кольки, невідкладна допомога.
87. Гострі порушення мозкового кровообігу, класифікація, діагностика, тактика лікаря на догоспітальному етапі.
88. Гострий коронарний синдром, тактика лікаря на догоспітальному етапі.
89. Інтубація трахеї на догоспітальному етапі, покази та техніка виконання.

90. Гострі отруєння барбітуратами, невідкладна допомога.
91. Особливості перебігу та діагностика гострого апендициту у вагітних.
92. Транзиторні ішемічні атаки, тактика лікаря на догоспітальному етапі.
93. Тромболітична терапія при гострому коронарному синдромі з підйомом сегмента ST. Покази, протипокази, ускладнення.
94. Шок, етіологія, патогенез, класифікація, ступені тяжкості, тактика лікаря екстреної медичної допомоги.
95. Гострі отруєння рослинними отрутами, невідкладна допомога.
96. Діагностика гострого апендициту у дітей.
97. Дефібриляція, покази до проведення, можливі ускладнення.
98. Диференційна діагностика запальних процесів головного мозку, тактика лікаря на догоспітальному етапі.
99. Застосування нейролептаналгезії на догоспітальному етапі.
100. Гострі отруєння метанолом, невідкладна допомога.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога. //Підручник. – Київ: ВСВ «Медицина», 2017. – 960 с.
2. Медицина невідкладних станів. Вибрані клінічні лекції. Том 9.-Під редакцією проф..-Ніконова В.В.-Харків .-2020.-400с
3. Діагностика венозної дисциркуляторної енцефалопатії у вагітних із обмеженням перебігом першого триместру гестації та її корекція..- Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля».- 2015.
4. Гострі судинні захворювання кишківника : історичні здобутки та сучасні реалії. К.: Інтерсервіс.-2019.-с.162.
5. Топико-синдромологические аспекты очаговых поражений головного и спинного мозга. Запоріжжя: ТОВ РВА «Просвіта», 2019.-180 с.
6. Постинсультные патологические синдромы: патогенез, клиника, лечение. Запоріжжя: ТОВ РВА «Просвіта», 2020.- 204 с.
7. Актуальні питання медицини невідкладних станів у практиці сімейного лікаря.-К.:Видавець Заславський О.Ю.,2015.-124с.
8. Невідкладна медична допомога у загальній лікарській практиці. Київ – 2015, (За ред. Зозулі І.С., Матюхи Л.Ф.) – 490 с.
9. Невідкладні стани: діагностика та лікування. //Навчальний посібник.- Київ.-2018.-320 с.
10. Невідкладна допомога при гострих отруєннях. //Навчальний посібник.- ТОВ Меркьюрі-Поділля.-Київ.-2018.-132 с.
11. Шкали в екстреній і невідкладній медицині та медицині катастроф (навчальний посібник). К.: Інтерсервіс.-2019.-с.291.
12. Історія кафедри медицини невідкладних станів Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика: довідник. Вінниця: ПП Балюк І.Б., 2019, - 88 с.
13. Невідкладна ангіологія в екстреній та невідкладній медицині (том 1) (навчальний посібник). К.: Інтерсервіс.-2020.- 156 с.

14. Перинатальні неврологічні синдроми: сучасні аспекти діагностики і лікування; навчальний посібник для студентів медичних вузів, інтернів, лікарів неонатологів, сімейних лікарів, педіатрів, неврологів. Запоріжжя ; Київ, 2020. – 116с.
15. Методичні рекомендації для керівників баз стажування з підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Медицина невідкладних станів» .- Вінниця.-2014.-30 с.
16. Алгоритм обстеження дітей з підозрою на наявність гострого порушення мозкового кровообігу.-Вінниця.-2015.-25 с.
17. Особливості надання невідкладної медичної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах при гострій цереброваскулярній патології. // Метод. реком. – Вінниця. -ТОВ "Меркьюрі-Поділля", 2017. - 48 с.
18. Сучасні фактори ризику гострого ішемічного інсульту. Методичні рекомендації, //Авторське право на твір .-№71689.-03.05.2017 Київ, 2017. – 28 с.

ПЕДІАТРІЯ

1. Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям.
2. Вплив соціальних, біологічних та екологічних факторів на здоров'я дитини.
3. Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям. Лікарня, доброзичлива до дитини. Клініка, дружня для молоді.
4. Харчування здорових і хворих дітей
5. Сучасна концепція збалансованого харчування
6. Раціональне вигодовування дітей першого року життя
7. Принципи грудного вигодовування немовлят, сформульовані ВООЗ і шляхи їх впровадження
8. Харчування хворої дитини, хронічні розлади харчування
9. Рахіт та рахітоподібні захворювання
10. Медична генетика та імунобіологічна реактивність
11. Основи медичної генетики
12. Спадкові та вроджені хвороби людини
13. Основи імунології
14. Первинні та вторинні імунodefіцитні стани
15. Імунокорекція
16. Хвороби новонароджених
17. Вплив шкідливих факторів, хвороб матері в різні терміни вагітності на форм, плоду
18. Внутрішньоутробні інфекції
19. Жовтяниця новонароджених
20. Сепсис новонароджених
21. Хвороби органів дихання

22. Методи дослідження органів дихання та інтерпретація їх результатів
23. Гострі респіраторні захворювання
24. Гострий обструктивний ларингіт
25. Бронхіти
26. Пневмонія, сучасна етіологічна структура, патогенез, клініка, лікування
27. Хронічні неспецифічні бронхолегеневі захворювання.
28. Гостра пневмонія, сучасна етіологічна структура, патогенез, клініка, лікування
29. Бронхіальна астма . Алергічний риніт. Поліноз
30. Плеврити
31. Хвороби органів кровообігу
32. Первинна і вторинна артеріальна гіпертензія
33. Вегетативна дисфункція, особливості у підлітковому віці
34. Вроджені вади серця і магістральних судин, рання діагностика
35. порушення серцевого ритму і провідності
36. Хвороби серця неревматичної природи
37. Гостра та хронічна серцева недостатність
38. Дифузні хвороби сполучної тканини. Ревматизм
39. Ревматизм. Набуті вади серця
40. Ревматоїдний артрит
41. Системний червоний вовчак
42. Інші дифузні хвороби сполучної тканини (дерматоміозит, візликовий поліартеріїт та ін.)
43. Хвороби органів кровотворення. Геморагічні та тромботичні захворювання
44. Дослідження периферичної крові та клінічна оцінка гемограм
45. Анемії
46. Лейкемії
47. Лейкемоїдні реакції. Доброякісні лімфаденопатії
48. Геморагічні і тромботичні захворювання
49. Хвороби органів травлення
50. Методи дослідження шлунково-кишкового тракту та оцінка їх результатів
51. Захворювання стравоходу
52. Захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки. Гастрити, гастродуоденіти
53. Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки
54. Пілоростеноз
55. Захворювання товстої і тонкої кишки: Неспецифічний виразковий коліт
56. Дисбактеріоз
57. Патологія печінки і жовчовивідних шляхів
58. Захворювання, що перебігають із синдромом мальасиміляції (ексудативна ентеропатія, целіакія, дисахаридозна недостатність, муковісцидоз, харчова алергія)
59. Хронічні захворювання печінки
60. Захворювання підшлункової залози

61. Хвороби сечової системи
62. Методи дослідження сечової системи та оцінка результатів дослідження
63. Гострий та хронічний гломерулонефрит
64. Мікробно-запальні захворювання сечових шляхів ;
65. Спадкові та вроджені хвороби сечової системи
66. Гостра та хронічна ниркова недостатність
67. Невідкладні стани
68. Принципи серцево-легеневої реанімації
69. Невідкладна допомога при кровотечах, геморагічних і тромботичних захворюваннях
70. Гостра дихальна недостатність, невідкладна допомога
71. Синдром нейротоксикозу
72. Судомний синдром, принципи терапії
73. Шок і його різновиди, невідкладна допомога
74. Коми, їх диференційна діагностика, невідкладна допомога
75. Основні принципи інтенсивної терапії при отруєннях
76. Невідкладна допомога при травмах, опіку, обморожуванні, утепленні
77. Інші питання педіатрії
78. Дифтерія
79. Менінгококова інфекція .
80. Туберкульоз. Клініка, специфічні методи діагностики та профілактика
81. Інвазивні та секреторні діареї
82. Антибіотикотерапія у дітей
83. Захворювання щитовидної залози
84. Цукровий діабет
85. Організація екстренної медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях
86. Проблеми СНІДу і вірусних гепатитів
87. Імунопрофілактика
88. Класифікація препаратів для проведення вакцинації.
89. Нац.календар щеплень. Документи, що регламентують проведення щеплень в Україні
90. Несприятливі події після імунізації (НІШІ). Порядок реєстрації, НІШІ. Розслідування випадку НППІ
91. Проведення вакцинальної сесії. Правила введення вакцин
92. Збереження та транспортування вакцин
93. Протипоказання до вакцинації
94. Щеплення за станом здоров'я. Рекомендовані щеплення

ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ТЕМ РЕФЕРАТІВ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ В АСПІРАНТУРУ

1. Рациональне вигодовування дітей першого року життя. Сучасні вітчизняні та міжнародні рекомендації.
2. Принципи грудного вигодовування немовлят, сформульовані ВООЗ, та шляхи їх впровадження у практику.
3. Гостра та хронічна білково-енергетична недостатність. Сучасні підходи до діагностики та лікування.
4. Захворювання, що перебігають із синдромом мальабсорбції. Диференційний діагноз та підходи до корекції.
5. Анемії у дітей та підлітків.
6. Терапія пневмоній різної етіології у дітей та підлітків з огляду на міжнародні рекомендації.
7. Бронхо-обструктивний синдром у дітей та підлітків: диференційна діагностика та сучасні підходи до терапії.
8. Хвороба Кавасакі у дітей.
9. Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей: Римські критерії та Римські класифікації.
10. Кислотозалежні захворювання у дітей та підлітків: сучасний погляд на проблему.
11. COVID-19 у дітей: ризики інфекційні та неінфекційні.
12. Мультисистемний запальний синдром, асоційований із COVID-19 (MIS-C).
13. Заходи інфекційного контролю у практиці лікаря-педіатра для запобігання розповсюдженню інфекційних захворювань.
14. Інфекції сечовидільної системи: особливості етіології та перебігу у дітей різної статі та різного віку.
15. Рідкісні типи та форми цукрового діабету у дітей.
16. Лихоманка невідомого генезу у дітей. Алгоритм диференційної діагностики та тактика ведення хворих.
17. Гострий обструктивний ларингіт. Надання допомоги з огляду на сучасні рекомендації.
18. Кропив'янка та анафілаксія у дітей. Стандарти діагностики та ведення пацієнтів.
19. Менінгококова інфекція у дітей. Сучасні можливості лікування та профілактики.
20. Захворювання, що супроводжуються суглобовим синдромом у дітей. Диференційна діагностика та тактика лікаря первинної ланки.
21. Первинні імунodefіцити: діагностика та тактика ведення на первинній ланці.
22. Імунопрофілактика грипу та пневмококової інфекції: сучасні можливості та ефективність.
23. Сучасні можливості трансплантації кісткового мозку у світі та в Україні.
24. Патологія росту у дітей та підлітків.
25. Затримка внутрішньоутробного росту та розвитку. Причини, наслідки, можливості лікування та профілактики.
26. Нутритивно-асоційовані захворювання в дитячому віці.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Марушко Т.В. Системні васкуліти у дітей: принципи діагностики і лікування. Тематичний номер «Педіатрія» №1(52) 2020р.
2. Марушко Т.В. Системні васкуліти у дітей: принципи діагностики і лікування. Тематичний номер «Педіатрія» №3 (54) 2020 р.
3. Марушко Т.В., Ювенільний Дерматоміозит. Тематичний номер «Педіатрія» №3 (50), 2019 р
4. Марушко Т.В, Системний Червоний Вовчак у дітей. Тематичний номер «Педіатрія» № 3 (46), вересень-жовтень 2018 р.
5. Гордєєв А.В., Савушкин Н.М., Галушко Е.А. Лихоманка неясного походження в ревматології. Тематичний номер «Сучасна ревматологія» №2, 2018р.
6. Настанова 00611. Риносинусит у дітей. Настанови на засадах доказової медицини. Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd. 2017-05-11
7. Внутрішні хвороби. Підручник заснований на принципах доказової медицини, Анджей Щеклік, 2018/2019
8. Спеціалізований медичний портал:Health-ua.com,Ювенільний ідіопатичний артрит, Марушко Т.В.,2018
9. Спеціалізований медичний портал:Health-ua.com, Ювенільна ідіопатична склеродемія, Марушко Т.В.,2019
10. Бельмер С.В., Хавкин А.И., Печкуров Д.В. Функциональные нарушения органов пищеварения у детей Принципы диагностики и лечения (в свете Римских критериев IV).- 2018
11. Журнал “Здоровье ребенка” . Функциональная абдоминальная боль у детей . Шутова Е.В., Белоусова О.Ю., Павленко Н.В., Савицкая Е.В. Харьковская медицинская академия последипломного образования, г. Харьков, Украина,2019
12. The Management of Paediatric Functional Abdominal Pain Disorders: Latest Evidence Andrea Brusaferrò, Edoardo Farinelli, Letizia Zenzeri, Rita Cozzali, Susanna Esposito Paediatr Drugs. 2018; 20(3): 235–247. Published online 2018 Mar 2. doi: 10.1007/s40272-018-0287-z
13. Псевдоабдомінальний синдром у практиці лікаря загальної практики – сімейної медицини Л.С. Бабінець, Б.О. Мігенько, Н.І. Корильчук, Н.Є. Боцюк, Л.М. Мігенько, Є.М. Стародуб, О.Р. Ясній ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України» - 2018.

14. Педіатрія. Диференційна діагностика, невідкладні стани. Навчальний посібник /За редакцією проф. М. Л. Аряєва, проф. Н. В. Котової/Одеса - 2017.
15. В.В. Бережний, В.Г. Козачук, Вигодовування дітей першого року життя // «Здоров'я України», 2017
16. Ожиріння та надмірна маса тіла в дітей, критерії діагностики та статистика поширеності / І. Е. Заболотна, Л. В. Ященко // Клінічна та профілактична медицина. - 2019. - № 2. - С. 36-46.
17. В.А. Гриб, В.І. Пашковський. Вірусні енцефаліти: нові можливості діагностики та імунотерапії. Здоров'я України. Тематичний номер «Неврологія, Психіатрія, Психотерапія» № 2 (41), червень 2017 р.
18. Настанова 00604. Менінгіт у дітей. • Настанови на засадах доказової медицини. Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd., Дата останнього оновлення: 2017-05-11.
19. Псевдоабдомінальний синдром у практиці лікаря загальної практики – сімейної медицини Л.С. Бабінець, Б.О. Мігенько, Н.І. Корильчук, Н.Є. Боцюк, Л.М. Мігенько, Є.М. Стародуб, О.Р. Ясній ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України» - 2018.
20. Педіатрія. Диференційна діагностика, невідкладні стани. Навчальний посібник /За редакцією проф. М. Л. Аряєва, проф. Н. В. Котової/Одеса - 2017.
21. Тематичний номер «Педіатрія» №4 (47), грудень 2018 р.
22. «Сучасне обличчя целиакії. Що повинен знати інтерніст?» - 2018 - Н.Р. Матковська, Л.В. Глушко, Т.Ю. Гавриш, Н.М. Волошинович, Л.М. Скрипник, У.І. Маслій -/Івано-Франківський національний медичний університет
23. Няньковський С.Л., Няньковська О.С., Троцький Г.М., Камуть Н.В. «Харчова алергія на білок коров'ячого молока чи непереносимість лактози? Принципи диференціальної діагностики й дієтотерапії» / Медичний журнал «Здоров'я дитини» - 2019
24. Гузій О.В. Синдром хронічної діареї у дітей: новітні підходи в діагностиці та лікуванні // Український медичний часопис. - 2018. - № 1(2). - С. 22-26.
25. Свінціцький А.С., Гаєвські П. Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини // Практична Медицина. - 2018/19.
26. Основи педіатрії за Нельсоном, 2019р., Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання
27. Гістологічна будова органів ротової порожнини. Загальні принципи структурної організації слизової оболонки порожнини рота: навч. посіб. /

- Н. Б. Гринцова, Л. В. Васько, Л. І. Кіптенко, О. М. Гортинська. – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 58 с.
28. Знаменська Т.К., Воробйова О.В. Функціональний закрєп у дітей раннього віку: сучасний стан проблеми на підставідоказів. НЕОНАТОЛОГІЯ, ХІРУРГІЯ ТА ПЕРИНАТАЛЬНА МЕДИЦИНА Т. VII, № 3(25), 2017. УДК 616.34-008.14/.15-036-07-08 DOI: 10.24061/2413-4260.VII.3.25.2017.16
 29. Єсипова С.І., Дмитришин Б.Я., Бовкун О.А., Дмитришин О.А. Педіатричні критерії Риму IV: зміни та порівняння з Римськими критеріями III // Сімейна медицина. - 2018. - № 1. - С. 20-23.
 30. Строчкова О.А., Еремина Е.Ю. ЭМЕТИЧЕСКИЙ СИНДРОМ (РВОТА): ПРИНЦИПЫ ДИАГНОСТИКИ И ЛЕЧЕНИЯ // Экспериментальная и клиническаягастроэнтерология. - 2018. - (6). - С. 116-121.
 31. Лук'яненко О.Ю., Пантелєєва Т.І. «Дисфункціябіліарного тракту в дітей: традиційні підходи й нові постулати»/ ЖУРНАЛ "ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ" ТОМ 51, №3, 2017
 32. Дифтерія у дітей. Клинические протоколы МЗ Республики Казахстан. Протокол №24 от 29.06.2017 года.
 33. Лысенко ИМ, редактор. Неотложная помощь в педиатрии. Пособие Витебск: ВГМУ;2018. 299 с.
 34. Менингококковая инфекция у детей. Клинические протоколы МЗ Республики Казахстан. Протокол №74 от 03.10.2019 года.
 35. Наказ МОЗ України №1269 від 05.06.2019 року. Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол.
 36. Наказ МОЗ України № 1269 від 05.06.2019 року. Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол.
 37. Настанова 00029. Правець, на засадах доказової медицини адаптована для України групою експертів МОЗ України DUODECIM Medical Publications, Ltd. Дата останнього оновлення: 2018-05-17.
 38. Настанова 00341. Екстрена медична допомога на догоспітальному етапі, на засадах доказової медицини адаптована для України групою експертів МОЗ України DUODECIM Medical Publications, Ltd. Дата останнього оновлення: 2017-05-11.
 39. Настанова (00366) Черепно-мозкова травма, на засадах доказової медицини адаптована для України групою експертів МОЗ України DUODECIM Medical Publications, Ltd. Дата останнього оновлення: 2017-05-11.
 40. Настанова 00536. Аномальні менструальні кровотечі, на засадах доказової медицини адаптована для України групою експертів МОЗ України

- DUODECIM Medical Publications, Ltd. Дата останнього оновлення: 2017-05-11.
41. Настанова 00612. Утруднене дихання у дітей, на засадах доказової медицини адаптована для України групою експертів МОЗ України DUODECIM Medical Publications, Ltd. Дата останнього оновлення: 2017-05-11.
 42. Настанова 00613. Ведення дітей з гострою експіраторною обструкцією дихальних шляхів та загостренням бронхіальної астми, на засадах доказової медицини адаптована для України групою експертів МОЗ України DUODECIM Medical Publications, Ltd. Дата останнього оновлення: 2017-05-11.
 43. Настанова 00663. Рани та садна у дітей, на засадах доказової медицини адаптована для України групою експертів МОЗ України DUODECIM Medical Publications, Ltd. Дата останнього оновлення: 2017-05-11.
 44. Настанова 00667. Переломи в дітей, на засадах доказової медицини адаптована для України групою експертів МОЗ України DUODECIM Medical Publications, Ltd. Дата останнього оновлення: 2017-05-11.
 45. Настанова 00670. Травми внутрішніх органів у дітей, на засадах доказової медицини адаптована для України групою експертів МОЗ України DUODECIM Medical Publications, Ltd. Дата останнього оновлення: 2017-05-11.
 46. Настанова (00947) Переломи ребер та тазу, на засадах доказової медицини адаптована для України групою експертів МОЗ України DUODECIM Medical Publications, Ltd. Дата останнього оновлення: 2017-05-11.
 47. Столбняк. Клинические протоколы МЗ Республики Казахстан Протокол №22 от 12.05.2017.
 48. Неонатологія: національний підручник: у 2 т. / За ред. професора Шунько Є.Є. – К., 2014, - Т. 1. – 960 с.
 49. Неонатологія: національний підручник: у 2 т. / За ред. професора Шунько Є.Є. – К., 2015, - Т. 2. – 640 с.
 50. Еталони практичних навичок в неонатології. Навчально-методичний посібник. Шунько Є.Є., Пясецька Н.М., Кончаковська Т.В. та ін.//К. 2011.- 256 с.
 51. Особливості становлення та порушення постнатальної гемодинаміки у новонароджених дітей. Критичні вроджені вади серця: клінічні прояви, рання діагностика та сучасна тактика медичної допомоги./ Навч.посібник за ред. проф. Шунько Є.Є., Руденко Н.М., Пясецької Н.М. – К., «Рута».- 2017.- 80 с.

52. Підручник з реанімації новонароджених, 7 видання / Амер. Кардіологічна Асоціація, Амер. Академія Педіатрії.-Львів.- 2017.- 303с.
53. Maternal, Fetal and Neonatal Physiology E. Book (5th ed) / S.Blackburn – Elsevier Health Sciences/ - 2017.
54. Gomella's Neonatology, Eight Edition. / T.L.Gomellas, M.D.Cunningham – McGraw-Hill Education. – 2020.
55. Jayashree Ramasethu, Suna Seo MD, MacDonald's Atlas of Procedures in Neonatology, Sixth Edition, 2019. – 496 p.
56. Handbook of Neonatal Intensive Care: An Interprofessional Approach 9th Edition / Sandra Lee Gardner, Brian S. Carter, Mary I Enzman-Hines, Susan Niermeyer. Merenstein & Gardner's, 2021. – 1008 p.
57. Clinical Guidelines in Neonatology. / L.Jain – McGraw-Hill Education, 2019.
58. Дитяча імунологія: підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, Л.В. Костюченко та ін.; за ред. проф. Л.І. Чернишової, А.П. Волохи. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 720 с.
59. Інфекційні хвороби у дітей : підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, А.В. Бондаренко та ін.; за ред. Л.І. Чернишової. – К.: ВСВ «Медицина». 2016. – 1016 с.
60. Імунопрофілактика інфекційних хвороб : навч.-метод. посіб. / Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, А.В. Волоха та ін.; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапії, А.П. Волохи. – К.: «Агат Прінт», 2020. – 304 с.
61. Вакцинація пацієнтів з первинними імунодефіцитами. Методичні рекомендації. 2020
62. Наказ МОЗ України від 16 вересня 2011 року № 595 (у редакції наказу МОЗ України від 11 серпня 2014 року № 551 «Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні».)
63. Наказ МОЗ України від 18.05.2018 № 947 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні».
64. Наказ МОЗ України від 23.04.2019 № 958 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні».
65. Наказ МОЗ України від 11.10.2019 № 2070 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні та Переліку медичних протипоказань до проведення профілактичних щеплень».
66. Наказ МОЗ України №355 від 09.07.2004 р. “Про затвердження Протоколів лікування дітей за спеціальністю “Дитяча імунологія”
67. Допоміжна література
68. Наказ МОЗ України від 31.12.2009 №1086 "Про затвердження форми первинної облікової документації № 063-2/о «Інформована згода та оцінка стану здоров'я особи або дитини одним з батьків або іншим законним

- представником дитини на проведення щеплення або туберкулінодіагностики» та Інструкції щодо її заповнення».
69. Наказ МОЗ України від 31.12.2009 № 1095 «Примірне положення про Кабінет щеплень».
 70. Бондаренко АВ, Чернишова ЛІ, Гільфанова АМ, Ніконець ЛД, Шарапова СО. Аутоімунний полігландулярний синдром I типу як первинний імунodefіцит: спектр клінічних проявів. Современная педиатрия. 2017; 3:
 71. Бондаренко АВ, Чернишова ЛІ, Костюченко ЛВ, Гільфанова АМ, Рабош ЛВ. Мікози у структурі інфекційного синдрому при первинних імунodefіцитах. Современная педиатрия. 2015; 4(68):96-102.
 72. Бондаренко АВ. Наслідки первинних імунodefіцитів антитілоутворення в залежності від строків діагностики. Збірник наукових праць співробітників НУОЗ імені П.Л. Шупика. 2015; 24(3):180-5.
 73. Бондаренко АВ, Чернышова ЛИ, Волоха АП, Костюченко ЛВ, Степановский ЮС. Молекулярно-генетическая характеристика первичных иммунодефицитов в Украине. Гематология. Трансфузиология. Восточная Европа. 2016; 1:13-23.
 74. Волоха АП, Бондаренко АВ, Чернишова ЛІ, Костюченко ЛВ. Аутоімунні захворювання при первинних дефіцитах антитілоутворення у дітей. Современная педиатрия. 2018; 2(90):9-13.
 75. Волоха АП. Епштейн-Барр вірусна інфекція у дітей. Современная педиатрия, 2015; 4(68):103-10.
 76. Волоха АП. Первинні дефіцити антитілоутворення у дітей – сучасні підходи до діагностики та лікування. Современная педиатрия. 2015; 6(70).
 77. Волоха АП, Чернишова ЛІ. Транзиторна гіпогаммаглобулінемія у дітей. Педіатрія, акушерство та гінекологія. 2007; 6:12-16.
 78. Волоха АП. Особливості імунного статусу у дітей з первинними дефіцитами антитіло утворення. Перинатология и педиатрия. 2008; 1(33):135-139.
 79. Чернишов ВП, Стамболі ЛВ, Осипчук ДВ, Чернишова ЛІ, Донської БЄ. Лабораторна діагностика хронічної гранульоматозної хвороби: порівняння двох методів. Експериментальна та клінічна фізіологія і біохімія. 2016; 2:77-83.
 80. Krivan G, Chernyshova L, Kostyuchenko L, Lange A, Nyul Z, Bernatowska E. A Multicentre Study on the Efficacy, Safety and Pharmacokinetics of IqYmune®, a Highly Purified 10% Liquid Intravenous Immunoglobulin, in Patients with Primary Immune Deficiency. J Clin Immunol. 2017; 37:539–547.
 81. Sharapova S, Guryanova I, Pashchenko O, Bondarenko A, Chernyshova L, Belevtsev M, Minakovskaya N, Aleinikova O, et al. Molecular characteristics,

- clinical and immunologic manifestations of 11 children with Omenn syndrome in East Slavs (Russia, Belarus, Ukraine). *Clinical Immunology*. 2016; 36(1):46-55.
82. Glasmacher JS, Bittner TC, Bondarenko A, Candotti F, Cattoni A, Chernyshova L, et al. Wiskott-Aldrich Syndrome: A Retrospective Study on 575 Patients Analyzing the Impact of Splenectomy, Stem Cell Transplantation, or No Definitive Treatment on Frequency of Disease-Related Complications and Physician-Perceived Quality of Life. *Blood*. 2016; 128(22):366.
 83. Conti SO, Lugo-Reyes LB, Galicia J, Bondarenko A, Chernyshova L, et al. Mycobacterial disease in patients with chronic granulomatous disease: A retrospective analysis of 71 cases. *Journal of Allergy and Clinical Immunology*. 2016; 2(28).
 84. Toubiana J, Okada S, Hiller J, Bondarenko A, Chernyshova L, et al. Heterozygous STAT1 gain-of-function mutations underlie an unexpectedly broad clinical phenotype: an international survey of 274 patients from 167 kindreds. *Blood*. 2016; 1.
 85. Canadian Immunization Guide: <http://www.phac-aspc.gc.ca/publicat/cig-gci/index-eng.php>
 86. Guidance (UK): Immunisation against infectious disease: the green book front cover and contents page
<https://www.gov.uk/government/publications/immunisation-against-infectious-disease-the-green-book-front-cover-and-contents-page>
 87. The Australian Immunisation Handbook 10th Edition:
<http://www.immunise.health.gov.au/internet/immunise/publishing.nsf/Content/Handbook10-home>
 88. CDC. Epidemiology and Prevention of Vaccine-Preventable Diseases:
<http://www.cdc.gov/vaccines/pubs/pinkbook/index.html>
 89. WHO. Vaccine Position Papers:
<http://www.who.int/immunization/documents/positionpapers/en>
 90. Усачова ОВ, Пахольчук ТМ, Конакова ОВ, Сіліна ЄА. Диференційна діагностика менінгококової інфекції, менінгітів різної етіології у дітей: навч. посіб. для студентів 6 курсу I та II медичних факультетів. Запоріжжя; 2018. 97 с.
 91. Сучасні проблеми лікування хелікобактер-асоційованих захворювань у дітей: можливості ад'ювантної терапії / О. Ю. Белоусова, Н. В. Павленко, К. В. Волошин, [та ін.] // *Здоров'я дитини*. – 2017. – Т. 12, № 2.1. – С. 239–248. – doi: 10.22141/2224-0551.12.2.1.2017.100987.

92. «Feverish illness in children: assessment and initial management in children younger than 5 years» NICE Clinical Guideline (05.2013) (<https://www.nice.org.uk/guidance/cg160/evidence/fullguidelinepdf189990976> копія з екранувід 19.12.17).
93. Wang S. et.al. (2018). Targeting the gut microbiota to influence brain development and function in early life. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, vol 95, pp. 191-201. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2018.09.002> (accessed December 2018)
94. Hariz A, Bhattacharya PT. Megaloblastic Anemia. *StatPearls*. 2019 Jan.
95. Wolffenbuttel BHR, Wouters HJCM, Heiner-Fokkema MR, vanderKlaauw MM. The Many Faces of Cobalamin (Vitamin B12) Deficiency. *Mayo Clin Proc Innov Qual Outcomes*. 2019 Jun. 3 (2):200-14.
96. Baumann R.J., Kao A., Talavera F. et al. (2018) Pediatric Febrile Seizures Guidelines. *Medscape*, Nov 9.
97. Treatment of *Helicobacter pylori* Infection. William D. Chey, MD, FACP. February 2017. *Am J Gastroenterology* 2017; 112: 212–238; doi:10.1038/ajg.2016.563; <https://gi.org/guideline/treatment-of-helicobacter-pylori-infection/>
98. Paediatric Gastrointestinal Endoscopy: European Society for Paediatric Gastroenterology Hepatology and Nutrition and European Society of Gastrointestinal Endoscopy Guidelines. ESPGHAN guidelines. *Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition* Thomson, Mike, Tringali, Andrea, Dumonceau, Jean-Marc, Tavares, Marta. 2017 https://journals.lww.com/jpgn/Fulltext/2017/01000/Paediatric_Gastrointestinal_Endoscopy__European.22.aspx
99. F. Gomollón, A. Dignass, V. Annesse, H. Tilg, G. V. Assche, James O. Lindsay, L. Biroulet, Paolo Gionchetti, on behalf of ECCO; 3rd European Evidence-based Consensus on the Diagnosis and Management of Crohn's Disease 2016: Part 1: Diagnosis and Medical Management, *Journal of Crohn's and Colitis*, Volume 11, Issue 1, 1 January 2017, Pages 3–25, <https://doi.org/10.1093/ecco-jcc/jjw168/>
100. Guidelines on eosinophilic esophagitis: evidence-based statements and recommendations for diagnosis and management in children and adults Alfredo J Lucendo, Javier Molina-Infante, Ángel Arias, Ulrike von Arnim, Albert J Bredenoord, Christian Bussmann, Jorge Amil Dias. *United European Gastroenterology Journal*. Vol 5, Issue 3, pp. 335 – 358. January 23, 2017. <https://doi.org/10.1177/2050640616689525/>

103. WGO Global Guideline. Probiotics and prebiotics. Francisco Guarner, Mary Ellen Sanders, Rami Eliakim, Richard Fedorak, Alfred Gangl, James Garisch. World Gastroenterology Organisation, 2017.
104. http://www.worldgastroenterology.org/guidelines/global-guidelines/probiotics-and-prebiotics?utm_source=UEG%20Website%20%E2%80%93%20Other%20Guidelines&utm_campaign=UEG-Other%20Guidelines-Probiotics%20and%20prebiotics//
105. Vos, M. B., Abrams, S. H., Barlow, S. E., Caprio, S., Daniels, S. R., Kohli, R., ... & Xanthakos, S. A. (2017). NASPGHAN clinical practice guideline for the diagnosis and treatment of nonalcoholic fatty liver disease in children: recommendations from the Expert Committee on NAFLD (ECON) and the North American Society of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition (NASPGHAN). *Journal of pediatric gastroenterology and nutrition*, 64(2), 319-334
106. Beigel JH, Tomashek KM, Dodd LE, et al. Remdesivir for the Treatment of Covid-19 - Preliminary Report. *N Engl J Med* 2020.
107. Wang Y, Zhang D, Du G, et al. Remdesivir in adults with severe COVID-19: A randomised, double-blind, placebo-controlled, multicentre trial. *Lancet* 2020.
108. Schillie S, Wester C, Osborne M, et al. CDC Recommendations for Hepatitis C Screening Among Adults - United States, 2020. *MMWR Recomm Rep* 2020; 69:1.
109. US Preventive Services Task Force, Owens DK, Davidson KW, et al. Screening for Hepatitis C Virus Infection in Adolescents and Adults: US Preventive Services Task Force Recommendation Statement. *JAMA* 2020.
110. Brown PD, Gondi V, Pugh S, et al. Hippocampal Avoidance During Whole-Brain Radiotherapy Plus Memantine for Patients With Brain Metastases: Phase III Trial NRG Oncology CC001. *J Clin Oncol* 2020; 38:1019.
111. Poeschel V, Held G, Ziepert M, et al. Four versus six cycles of CHOP chemotherapy in combination with six applications of rituximab in patients with aggressive B-cell lymphoma with favourable prognosis (FLYER): a randomised, phase 3, non-inferiority trial. *Lancet* 2020; 394:2271.
112. CRASH-3 trial collaborators. Effects of tranexamic acid on death, disability, vascular occlusive events and other morbidities in patients with acute traumatic brain injury (CRASH-3): a randomised, placebo-controlled trial. *Lancet* 2019; 394:1713.
113. Heijerman HGM, McKone EF, Downey DG, et al. Efficacy and safety of the elexacaftor plus tezacaftor plus ivacaftor combination regimen in people with

- cystic fibrosis homozygous for the F508del mutation: a double-blind, randomised, phase 3 trial. *Lancet* 2019; 394:1940.
114. Middleton PG, Mall MA, Dřevínek P, et al. Elexacaftor-Tezacaftor-Ivacaftor for Cystic Fibrosis with a Single Phe508del Allele. *N Engl J Med* 2019; 381:1809.
 115. Lonial S, Jacobus S, Fonseca R, et al. Randomized Trial of Lenalidomide Versus Observation in Smoldering Multiple Myeloma. *J Clin Oncol* 2020; 38:1126.
 116. McMurray JJV, Solomon SD, Inzucchi SE, et al. Dapagliflozin in Patients with Heart Failure and Reduced Ejection Fraction. *N Engl J Med* 2019; 381:1995.
 117. Prevention of Group B Streptococcal Early-Onset Disease in Newborns: ACOG Committee Opinion, Number 797. *Obstet Gynecol* 2020; 135:e51.
 118. Sosa LE, Njie GJ, Lobato MN, et al. Tuberculosis Screening, Testing, and Treatment of U.S. Health Care Personnel: Recommendations from the National Tuberculosis Controllers Association and CDC, 2019. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep* 2019; 68:439.
 119. Zeitlin J, Egorova NN, Janevic T, et al. The Impact of Severe Maternal Morbidity on Very Preterm Infant Outcomes. *J Pediatr* 2019; 215:56.
 120. Shi H, Enriquez A, Rapadas M, et al. NAD Deficiency, Congenital Malformations, and Niacin Supplementation. *N Engl J Med* 2017; 377:544.
 121. Wang ME, Biondi EA, McCulloh RJ, et al. Testing for Meningitis in Febrile Well-Appearing Young Infants With a Positive Urinalysis. *Pediatrics* 2019; 144.
 122. Nugent J, Childers M, Singh-Miller N, et al. Risk of Meningitis in Infants Aged 29 to 90 Days with Urinary Tract Infection: A Systematic Review and Meta-Analysis. *J Pediatr* 2019; 212:102.
 123. www.cochrane.org
 124. www.medscape.com
 125. www.nejm.org
 126. www.obgyn.net
 127. <http://aappolicy.aappublications.org/>
 128. <http://www.neonatology.org/>
 129. <http://www.uihealthcare.com/depts/med/pediatrics/iowaneonatologyhandbook/index.ht>
 130. <http://www.sign.ac.uk/guidelines/fulltext/50/index.html>
 131. <http://www.pedialink.org/pedialink/neopix/index2.cfm>
 132. German Physicians Board “Beurteilungskriterien für Leitlinien in der Medizinischen Versorgung <http://www.uni-duesseldorf.de/AWMF/awmf-fr2.htm>; <http://leitlinien.net/>
 133. Calgary Regional Health Authority “Guideline Development Template” <http://www.crha-health.ab.ca/clin/cme/cpg/cpgdevproc.pdf>

134. New Zealand Guidelines Group
www.nzgg.org.nz/index.cfm?fuseaction=fuseaction_10&fusesubaction=docs&documentid=22
135. University of Melbourne Guideline Development Group
http://www.rch.org.au/clinicalguide/index.cfm?doc_id=5033
136. US National Guideline Clearinghouse™ (NGC)
http://www.guideline.gov/browse/guideline_index.aspx
137. Royal College of Obstetricians and Gynaecologists
<http://www.rcog.org.uk/index.asp?PageID=8>
138. Neonatology guidelines, Geneva Foundation for Medical Education and Research
http://www.gfmer.ch/Guidelines/Neonatology/Neonatology_mt.htm
139. Сторінка сайту кафедри дитячих інфекційних хвороб та дитячої імунології.
 – Режим доступу <https://nmapo.edu.ua/s/np/k/dyt-infektsiinykh-khvorob>
140. Сторінка сайту Міжнародної пацієнтської організації первинних імунодефіцитів. – Режим доступу www.ipori.org
141. Сторінка сайту ГО «Всеукраїнська асоціація дитячої імунології». – Режим доступу www.vadi.org.ua
142. Сторінка сайту ГО «Рідкісні імунні захворювання». – Режим доступу www.ngo-rid.com
143. Сторінка сайту МОЗ щодо вакцинації. – Режим доступу: www.moz.gov.ua/immunization